

Haga, 26.08.2017

Til Jan Ove Haga.

Viser til samtale vi hadde tidlegare denne veka. Det gjaldt dei kommunale vass- og kloakkleidningane i Tyssevika (Indre Tysse).

Du hadde fått kjennskap til at eg var med i styre og stell i kommunen den tida då desse leidningane vart lagt ned, og var derfor interessert i å få veta kva eg visste og hugsar frå den tida.

Eg lovde deg at eg skulle tenkja over det, og sjå kva eg hugsar.

Eg har no tenkt over dette nokre dagar, og det er rart å oppdaga korleis minna kjem fram.

Det er rett at eg var med i styre og stell. Eg sat i kommunestyret i til saman 16 år, frå 60-åra og utover. Samstundes var eg med i friluftsnemnda og helse- og sosialstyret, -der var eg også formann ein periode. Vidare var eg med i bygningsrådet.

Det at eg var med i desse nemnder, styrer og råd, førte til at eg fylde godt med på kva som føregjekk innan desse områda,- dvs. veg, vatn og kloakk.

Eg hugsar godt når kommunen bestemte seg for å ta drikkevatn frå Smådalselva. Det skulle då byggjast uttaksbasseng i elva, og det skulle først i leidning til sjøen, og vidare i sjøen inn til Tyssevika (Indre Tysse).

Det vart imidlertid stilt spørsmål ved kostnadane.

Under arbeidet med å koma fram til eit kostnadsoverslag viste det seg at det faktisk var lagt ned ein leidning frå Tyssereinane, og ned til meieriet på Ytre Tysse. Etter grundige undersøknader viste det seg at leidningen var intakt og i god stand. Den hadde stor nok dimensjon til å vera hovudleidning. Dette var ei gledeleg overrasking. Det forenkla prosjektet og gav ein stor økonomisk besparelse.

Det vart gjort vedtak om å setja igong arbeidet . Resultatet veit me. Vatnet frå Smådalselva kom til Tyssevika (Indre Tysse) gjennom rørleidning i sjøen. For å få heile historien med, kan eg ta med at seinare vart dette løysinga på vassproblema me hadde inne på gamleheimen og ved prestebustaden på Haga. Så vatnet frå Smådalselva vart ført gjennom sjøen heilt inn til Haga. Historien der inne skal eg ikkje ta med her.

Frå Tyssevika vart vassleidningen ført opp til Tyssegata, gjennom den same grøfta som kloakkleidningen frå Fjellheimsfeltet låg. Den kom opp i Tyssegata ved eigedomen til Sverre Lien. Vidare vart den ført langs Tyssegata mot baker Totland.

Planen til kommunen var no at kloakkleidningen som var lagt frå baker Totland og ned Nordbødalen til sjøen, skulle forlengast opp til husa ovanfor baker Totland, dvs. husa som stod langs vegen som gjekk bak huset til Nils Haga og opp mot Indre Tysse. Det skulle då gravast ei grøft over eigedomen til Totland og opp i nemnte veg. I denne grøfta skulle den forlenga kloakkleidningen og den nye vassleidningen leggjast. Totland hadde innvendingar mot denne planen. Han meinte grøfta kunne skapa problem med bekken. Vidare var det fare

for at ein mur kunne rasa ned. Totland kom med krav om at kommunen påtok seg kostnadane med å utbetra dei skader som grøfta kunne medføra. Partane kom ikkje til einigheit. Dermed vart denne planen stoppa.

Peder Sandnes, som var bas/formann for utarbeidarane, la fram ein annan plan for framføring av grøfta. I staden for å gå over eigedomen til Totland, kunne dei grava grøfta over naboeigedomen, som var eigd av Abotnes.

Denne planen vart godkjent i formannskapet/kommunen. Det vart forhandlingar mellom Abotnes og kommunen. Einigheit vart oppnådd og kontrakt vart skreve.

Grøfta som etter den første planen skulle gå over eigedomen til Totland, vart no grave over eigedomen til Abotnes, og vidare opp etter nemnde veg. Det var eit kritisk punkt der grøfta skulle kryssa bekken, men dei kom fram til ei løysing; Leidningane vart ført fram til dette området.

Eg vil også ta med at eg var ein av dei som nærast kvar dag sykla, eller gjekk gjennom gata i Tyssevika. Dette førte til at ein fylgde ein del med på arbeidet som føregjekk. Eg har heile tida vore av den oppfatning at dette var eit kommunalt prosjekt utført av kommunen sine utarbeidarar, leia av Peder Sandnes.

Gottfred Haga

PS. Kommunen har vel dei skriflege avtalane dei inngjekk med grunneigarane. Det same når det gjeld skisser og kart, som vart utarbeida for å visa kor dei kommunale vass- og kloakkleidningane går. Det har vore lagt ned mykje arbeid i dette.

